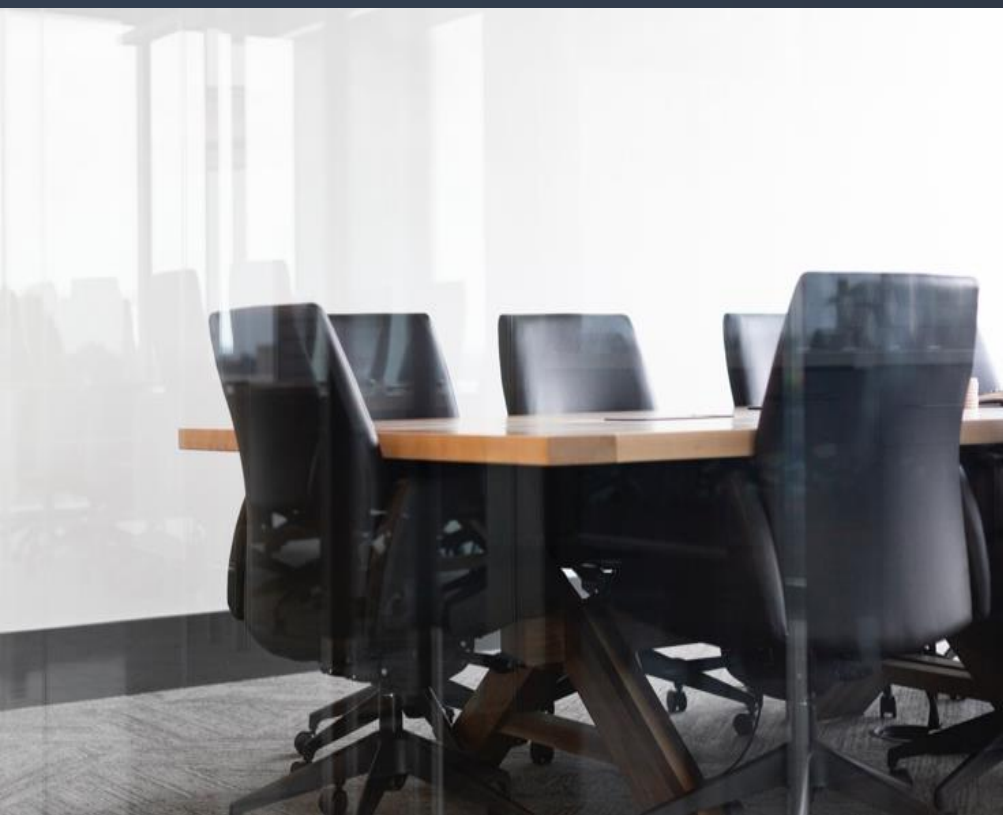

ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΩΝ ΕΞΕΛΙΞΕΩΝ

16/08/2024 – 31/08/2024

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Δημόσιες Συμβάσεις

Αυτοδιοίκηση

Φορολογικά

Εργατικά-Ασφαλιστικά

Ανθρώπινο Δυναμικό

Διάφορα

Δημόσιες Συμβάσεις

[64998/2024](#)-21.08.2024:

«Εγκύκλιος - Υπολογισμός Δείκτη Τιμών Καταναλωτή για την εφαρμογή της παρ. 9α του άρθρου 53 του [Ν.4412/2016](#) για παραδόσεις αγαθών που έλαβαν χώρα εντός του μηνός Αυγούστου 2024» ΑΔΑ:ΨΣΞ846ΝΛΞΞ-ΚΝΠ
ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΠΙΝΑΚΕΣ ΜΕ ΤΟ Δ.Τ.Κ.

[115474 ΕΞ 2024](#)-ΦΕΚ:4921/Β/28.08.2024:

Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αρ. [114274/2022](#) απόφασης «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027 (έλεγχος δημοσίων συμβάσεων του άρθρου 38 του [Ν.4914/2022](#), Α' 61)» (Β' 6131).

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ:

[ΕΣ/ΤΜ.ΕΒΔΟΜΟ/297/2024](#): Πρόγραμμα περισυλλογής και διαχείρισης ή / και αποτέφρωσης κάθε είδους νεκρών ζώων (...)Από τις διατάξεις του άρθρου 59 του ν. 4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» (Α' 147), με τίτλο «Υποδιαίρεση συμβάσεων σε τμήματα», με τις οποίες μεταφέρθηκαν στο εσωτερικό δίκαιο οι διατάξεις του άρθρου 46 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, οι οποίες αποβλέπουν στη διευκόλυνση της συμμετοχής των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και στην ενίσχυση του ανταγωνισμού κατά την ανάθεση των δημοσίων συμβάσεων μέσω της υποδιαίρεσης αυτών σε τμήματα, σε συνδυασμό με τα προβλεπόμενα στο προοίμιο της ως άνω Οδηγίας (βλ. ιδίως αιτιολ. σκ. 2 και 78), συνάγεται, μεταξύ άλλων, ότι, σε περίπτωση που η αναθέτουσα αρχή επιλέξει, κατά τη διακριτική της ευχέρεια - η οποία ελέγχεται μόνον ως προς την υπέρβαση των άκρων ορίων αυτής - να μην υποδιαιρέσει τη σύμβαση σε τμήματα, πρέπει οι λόγοι για την επιλογή της αυτή να προκύπτουν είτε από τα έγγραφα της σύμβασης είτε από την ειδική έκθεση του άρθρου 341 του ν. 4412/2016. (...)Ενόψει των παρατεθέντων ως άνω στοιχείων, που συνοδεύονται από τα ανάλογα αποδεικτικά έγγραφα, το Δικαστήριο κρίνει πως, στην προκειμένη περίπτωση, αιτιολογείται επαρκώς η ενιαία ανάθεση του αντικείμενου της επίμαχης σύμβασης εκ μέρους της προσφεύγουσας Περιφέρειας, σύμφωνα με το άρθρο 59 του ν. 4412/2016. **Για τους λόγους αυτούς** Δέχεται την προσφυγή ανάκλησης και την υπέρ αυτής ασκηθείσα παρέμβαση. Ανακαλεί την 54/2023 Πράξη της Υπηρεσίας Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου στην Περιφερειακή Ενότητα Φθιώτιδας.

[ΕΣ/ΤΜ.ΕΒΔΟΜΟ/300/2024](#): Προμήθεια μέσω χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing) οκταετούς διάρκειας ηλεκτρικών ευέλικτων απορριμματοφόρων οχημάτων συλλογής βιοαποβλήτων και φορτιστών ηλεκτρικών οχημάτων(...) Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, το Δικαστήριο κρίνει αναγκαίο να αναβάλει την έκδοση οριστικής απόφασης επί της ένδικης προσφυγής, προκειμένου ο αναθέτων ΕΔΣΝΑ να υποβάλει εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από την κοινοποίηση της παρούσας απόφασης μία ενιαία ή περισσότερες χωριστές προγραμματικές συμβάσεις συναφθείσες με τους 34 Δήμους της Περιφέρειας Αττικής, στους οποίους αφορά εν πρώτοις η ελεγχόμενη προμήθεια. Οι συμβάσεις αυτές, οι οποίες καταρτίζονται κατόπιν έγκρισής τους από τα αρμόδια για την έγκριση σύναψης προγραμματικών συμβάσεων δημοτικά όργανα (άρθρο 9 παρ. 2γ του ν. 5056/2023, με το οποίο προστέθηκε άρθρο 74Α στον ν. 3852/2010) έχουν το αυτό περιεχόμενο ως προς τα απαραίτητα, κατά το άρθρο 100 παρ. 2 του ν. 3852/2010 στοιχεία, καθορίζουν με σαφήνεια και πληρότητα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των συμβαλλομένων μερών, προβλέπουν την διάθεση από τον ΕΔΣΝΑ στον κάθε συμβαλλόμενο Δήμο του συγκεκριμένου ελάχιστου αριθμού των ηλεκτρικών απορριμματοφόρων και των ηλεκτρικών φορτιστών που έχουν ήδη προσδιοριστεί κατά τον σχεδιασμό της προμήθειας από τον ΕΔΣΝΑ, χωρίς να αναιρείται η ευελιξία υποστήριξης είτε των ίδιων Δήμων με περισσότερα όμοια είδη ή άλλων Δήμων της Περιφέρειας Αττικής που έχουν ήδη εκδηλώσει ενδιαφέρον για την υποστήριξή τους από τον ΕΔΣΝΑ με τα υπό προμήθεια είδη, εφόσον οι ανάγκες αυτές δύνανται να καλυφθούν από τις ποσότητες της προμήθειας και της προαίρεσης που προβλέφθηκαν για τις δύο Ομάδες του διαγωνισμού. **Για τους λόγους αυτούς**, Διατάσσει τη συμπλήρωση των στοιχείων του φακέλου από τον Ειδικό Διαβαθμιδικό Σύνδεσμο Νομού Αττικής, ο οποίος πρέπει να υποβάλει τα αναφερόμενα ανωτέρω στη σκέψη 6 στοιχεία στη Γραμματεία του Δικαστηρίου εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από την κοινοποίηση σε αυτό της παρούσας απόφασης, ακολούθως, τον ορισμό νέας δικασίμου για τη συζήτηση της υπόθεσης και, με επιμέλεια της Γραμματείας του Δικαστηρίου, την εγγραφή αυτής στο πινάκιο και τη νόμιμη κλήτευση όλων των ενδιαφερομένων να παραστούν σε αυτή.

[ΕΣ/ΤΜ.ΕΒΔΟΜΟ/360/2024](#) (...) Ως εκ τούτου, από τις πραγματικές περιστάσεις της επίδικης υπόθεσης προκύπτει ότι στοιχειοθετείται η ύπαρξη άμεσου αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της κακοκαιρίας «Daniel» και της κατεπείγουσας ανάγκης προς εκτέλεση εργασιών καθαρισμού στο διευθετημένο – πλακοσκεπές τμήμα του Κηφισού ποταμού με τη διαδικασία του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016. Η παραδοχή αυτή δεν αναιρείται από το γεγονός ότι οι δώδεκα (12) Δήμοι που συνδέονται με την κοίτη του ποταμού τέθηκαν σε κατάσταση ειδικής κινητοποίησης πολιτικής Προστασίας του άρθρου 26 του ν. 4662/2020 και όχι σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας του άρθρου 25 του ίδιου νόμου (όπως ίσχυε κατά τον κρίσιμο χρόνο), καθόσον η κρίση περί συνδρομής των προϋποθέσεων προσφυγής στην εξαιρετική διαδικασία της διαπραγμάτευσης εκτιμάται συνολικά με βάση όλα τα στοιχεία του φακέλου της υπόθεσης. Στην προκειμένη, δε, περίπτωση, από την 591/17.10.2023 απόφαση του Γ.Γ.Π.Π. καθώς και τα σχετικώς μνημονευόμενα στο προοίμιο της έγγραφα (Α3501/31.8.2023 και Α3556/2.9.2023 έγγραφα του οργάνου αυτού καθώς και τα ΥΠ749/2.9.2023 και ΥΠ829/16.9.2023 έγγραφα του Υπουργού Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας) προκύπτει ευθέως ότι συντρέχει κατεπείγουσα ανάγκη καθαρισμού του Κηφισού ποταμού, λόγω άμεσου επαπειλούμενου κινδύνου πρόκλησης πλημμυρικών φαινομένων που επιβάλλεται κατεπειγόντως να αποτραπεί. Η αιτία της κατάστασης αυτής καθώς και η ειδικότερη περιοχή παρέμβασης προκύπτουν, κατά τα ανωτέρω αναλυτικώς εκτεθέντα, από το σύνολο των στοιχείων του φακέλου της υπόθεσης, προς τα οποία η ανωτέρω αναφερθείσα απόφαση της Γ.Γ.Π.Σ. επιβάλλεται να εκτιμηθεί συνδυαστικά, συμπληρώνοντας κατά τρόπο άρρηκτο και ενιαίο την αιτιολογία της εγκριτικής απόφασης προσφυγής στην επίμαχη διαδικασία.(...) Κατ' ακολουθία των ανωτέρω, η ένδικη προσφυγή ανάκλησης και η υπέρ αυτής ασκηθείσα παρέμβαση πρέπει να γίνουν δεκτές, να ανακληθεί η προσβαλλόμενη Πράξη και να κριθεί ότι δεν κωλύεται η υπογραφή του σχεδίου σύμβασης μεταξύ της προσφεύγουσας Περιφέρειας και της παρεμβαίνουσας εταιρίας, με αντικείμενο την ανάθεση της υπηρεσίας «Καθαρισμός κοίτης Κηφισού ποταμού, διευθετημένου τμήματος – πλακοσκεπούς τμήματος», προϋπολογιζόμενης δαπάνης 1.140.000 ευρώ (πλέον Φ.Π.Α.) και συμβατικής αμοιβής 1.002.409,59 ευρώ (χωρίς Φ.Π.Α.). **Για τους λόγους αυτούς, Δέχεται την προσφυγή ανάκλησης και την υπέρ αυτής ασκηθείσα παρέμβαση. Ανακαλεί την 85/2023 Πράξη της Υπηρεσίας Επιτρόπου ΟΤΑ Ι Περιφέρειας Αττικής του Ελεγκτικού Συνεδρίου.**

[ΕΣ/ΤΜ.ΕΒΔΟΜΟ/362/2024](#): **Συντήρηση αντλιοστασίων υπόγειων διαβάσεων (....)**
Υπό το ανωτέρω πραγματικό της προκείμενης υπόθεσης και σύμφωνα με τις νομικές σκέψεις που προηγήθηκαν, το Δικαστήριο κρίνει ότι ορθώς με την προσβαλλόμενη έγινε δεκτό ότι είναι μη νόμιμη η απαίτηση της διακήρυξης, για τη διακρίβωση της καταλληλότητας των υποψηφίων να προσκομίζεται από αυτούς έγγραφη απόδειξη προηγούμενης εμπειρίας στη συντήρηση αντλιοστασίων τοποθετημένων αποκλειστικά σε υπόγειες διαβάσεις πεζών και οχημάτων. Τούτο διότι, καταρχάς, η απόκλιση από τις προβλέψεις περί εμπειρίας στη διακήρυξη του έτους 2023 σε σχέση με τις ομοίου περιεχομένου προβλέψεις στις προηγούμενες δύο διακηρύξεις (ετών 2018 και 2020, με ΑΔΑΜ 18PROC002564308 2018-01-19 και 20PROC007308980 2020-09-14, αντίστοιχα) που αφορούσαν στην ανάθεση υπηρεσιών συντήρησης αντλιοστασίων από την ίδια Περιφέρεια, δεν τεκμηριώνεται πειστικά από την προσφεύγουσα και την παρεμβαίνουσα, καθόσον μολονότι οι εργασίες που πρέπει να εκτελεστούν από την ανάδοχο είναι ακριβώς ίδιες βάσει των τριών ως άνω διακηρύξεων (βλ. τις παρατεθείσες στη σκ. 11 εργασίες), στην τελευταία –και ήδη κρινόμενη- διακήρυξη προστέθηκε η ανωτέρω απαίτηση για απόκτηση εμπειρίας αποκλειστικά σε υπόγειες διαβάσεις πεζών και οχημάτων. Δεδομένου, ωστόσο, ότι πρόκειται να εκτελεστούν οι ίδιες ακριβώς εργασίες συντήρησης, δεν αιτιολογείται γιατί οι υποψήφιοι ανάδοχοι απαιτείται να έχουν εμπειρία στην ανωτέρω εξειδικευμένη κατηγορία αντλιοστασίων και δεν αρκεί η μέχρι τότε απαιτούμενη γενική εμπειρία σε εν γένει εργασίες «συντήρησης ή κατασκευής ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων αντλιοστασίων ή ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων ή ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων». Περαιτέρω, δεν αποδεικνύεται από τα στοιχεία του φακέλου ότι συντρέχουν οι περιστάσεις που προβάλλονται με την κρινόμενη προσφυγή και παρέμβαση, οι οποίες να δικαιολογούν την απόδειξη ειδικής εμπειρίας σε αντλιοστάσια υπογείων διαβάσεων πεζών και οχημάτων, ήτοι η «αλλαγή στη συχνότητα εμφάνισης και την ένταση ακραίων καιρικών φαινομένων λόγω κλιματικής αλλαγής» και η επίκληση της «εκτέλεσης μεγάλων έργων υποδομής, όπως οι εργασίες ανάπλασης του Φαληρικού Δέλτα, στην περιοχή του οποίου βρίσκονται πολλά από τα προς συντήρηση αντλιοστάσια» με αποτέλεσμα να μην αρκεί η απλή εμπειρία στη συντήρηση αντλιοστασίων, καθώς αυτά αποτελούν ενιαίο σύνολο υδραυλικού, κτηριακού και ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού, ώστε να είναι δυνατή η πρόληψη και αντιμετώπιση προβλημάτων με την εξεύρεση των καταλληλότερων λύσεων (πχ διάνοιξη εναλλακτικών οδών απορροής).(....) **Κατ' ακολουθίαν των προεκτεθέντων, η κρινόμενη προσφυγή ανάκλησης πρέπει να απορριφθεί και να μην ανακληθεί η 91/2023 Πράξη προσυμβατικού ελέγχου της Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου**

[ΕΣ/ΤΜ.ΕΒΔΟΜΟ/363/2024](#): Προμήθεια κινητού εξοπλισμού για το πρόγραμμα συλλογής βιοαποβλήτων μέσω χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing) πενταετούς διάρκειας (....) Με τα δεδομένα αυτά και σύμφωνα με όσα έγιναν δεκτά ανωτέρω (βλ. σκέψεις 4-5), το Δικαστήριο κρίνει ότι η ελεγχόμενη αναπροσαρμογή του αρχικώς συμφωνηθέντος τιμήματος και -κατ' επέκταση- του οικονομικού αντικειμένου του από 24.11.2022 «συμφώνου προαίρεσης», που κατ' ουσίαν τροποποιείται, είναι νόμιμη, καθώς στην προκειμένη περίπτωση συντρέχουν οι προϋποθέσεις αυτοτελούς εφαρμογής της παρ. 1 περ. γ' του άρθρου 132 του ν. 4412/2016. Η δε παράλειψη της θεμελίωσης από τον ΕΔΣΝΑ του ύψους της αναπροσαρμογής του συμβατικού τιμήματος της εκτελούμενης σύμβασης προμήθειας βάσει μαθηματικού τύπου, ερειδόμενου επί επίσημων δεικτών της αρμόδιας στατιστικής αρχής, δικαιολογείται, κατά την κρίση του Δικαστηρίου, διότι στην -όπως εξαιρετική- ελεγχόμενη περίπτωση η προμήθεια αφορά σε είδη ειδικής φύσης, κατά παραγγελία, που προέκυψαν κατόπιν συναρμολόγησης περισσότερων επιμέρους υλικών. Εξάλλου, όπως προκύπτει και από την **547/2023 Πράξη του ΣΤ' Κλιμακίου** (σκ. 24.1), ο ΕΔΣΝΑ δρώντας ως αναθέτουσα αρχή στο πλαίσιο ανάθεσης σύμβασης με παρεμφερές αντικείμενο υπήγαγε (έστω πλημμελώς κατά το Κλιμάκιο) την αυξητική αναπροσαρμογή των τιμών όμοιων αγαθών, σε συμμόρφωση με την πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, σε επίσημο δείκτη τιμών βάσει του άρθρου 53 του ν. 4412/2016, όπως έχει τροποποιηθεί με τον ν. 4965/2022. Εξάλλου, η κρίση της αναθέτουσας αρχής θεμελιώνεται, στην ειδικώς εντοπισμένη υπό έλεγχο περίπτωση, επί πρόσφορων αποδεικτικών στοιχείων, όπως αναλυτικώς εκτίθεται κατωτέρω, τα οποία αποδεικνύουν την επικαλούμενη γενικευμένη αυξητική τάση της τιμής του τελικού προϊόντος σε ποσοστό που δικαιολογείται. (...) **Κατ' ακολουθίαν αυτών, η προσφυγή ανάκλησης πρέπει να γίνει δεκτή, να ανακληθεί η προσβαλλομένη 23/2024 Πράξη του ΣΤ' Κλιμακίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου**

[ΕΣ/ΤΜ.ΕΒΔΟΜΟ/364/2024](#): Υλοποίηση δράσεων του στρατηγικού σχεδίου δράσης για την προβολή και προώθηση των αγροδιατροφικών προϊόντων (...) Το Δικαστήριο επισημαίνει ότι η διαμόρφωση της στρατηγικής που απαιτείται για την ορθολογικότερη προβολή των προϊόντων τροφίμων και ποτών, που προέρχονται από την Περιφέρεια της Κεντρικής Μακεδονίας, στο πλαίσιο υλοποίησης δράσεων εξωστρέφειας, ανάγεται ως κρίση σκοπιμότητας στην ευρύτατη ευχέρεια του προσφεύγοντος Ταμείου. Στο πλαίσιο αυτό, με το άρθρο 1.3 της επίμαχης διακήρυξης προβλέπεται η ανάπτυξη μίας «αναγκαίας» επικοινωνιακής στρατηγικής η οποία πρέπει να είναι «ενιαία» για την προβολή και διάχυση των αποτελεσμάτων του έργου καθώς και η δημιουργία ενός καλλιτεχνικού αποτελέσματος, το οποίο «θα πρέπει να διέπεται» από «κοινή» αισθητική και αρμονία. Από την επιτακτική διατύπωση του εν λόγω όρου, συνάγεται ότι με αυτόν έχουν συγχρόνως τεθεί και ελάχιστες τεχνικές απαιτήσεις, οι οποίες διέπουν την κατάσταση των προσφορών εκ μέρους των υποψηφίων και την υλοποίηση του αντικειμένου της σύμβασης. Οι σχετικές απαιτήσεις σχετίζονται με την προκριθείσα, από το προσφεύγον Ταμείο, ανάγκη ομοιόμορφης προβολής των δράσεων εξωστρέφειας και διαμόρφωσης μιας ενιαίας και κοινής στρατηγικής εικόνας της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας στην παγκόσμια αγορά τροφίμων και ποτών. Η επιδίωξη των στόχων αυτών καθιστά απολύτως θεμιτή και δικαιολογημένη την ενιαία ανάθεση του αντικειμένου της σύμβασης σε έναν μόνο ανάδοχο, ο οποίος θα αναλάβει να εκτελέσει το σύνολο των σχετικών δράσεων υπό τους ανωτέρω αναφερθέντες όρους, χωρίς τον κίνδυνο που αναπόφευκτα επιφέρει για τον σκοπό αυτό η εμπλοκή περισσότερων αναδόχων. Όσον αφορά τον δεύτερο διακωλυτικό λόγο, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι στην διακήρυξη του επίμαχου διαγωνισμού παρατίθεται διακριτά η προϋπολογιζόμενη δαπάνη συμμετοχής της Περιφέρειας σε κάθε επιμέρους διεθνή έκθεση, η οποία καλύπτει το σύνολο των αναλυτικά ζητούμενων (επίσης σε επίπεδο μεμονωμένης έκθεσης) παροχών. Περαιτέρω, σε διακριτό πίνακα προϋπολογίζονται χωριστά οι ζητούμενες υποστηρικτικές δράσεις εξωστρέφειας και προβολής της γαστρονομίας. Η ανάλυση του προϋπολογισμού κατ' αυτόν τρόπο είναι σύμφωνη με τις απαιτήσεις του άρθρου 45 παρ. 3 περ. β' του ν. 4412/2016 και από καμία διάταξη της κείμενης νομοθεσίας δεν απορρέει, καταρχήν, υποχρέωση της αναθέτουσας αρχής για αναλυτική και εξατομικευμένη παράθεση όλων των επιμέρους κονδυλίων ή κατηγοριών κονδυλίων που απαιτούνται για την υλοποίηση των επιμέρους ζητούμενων υπηρεσιών της επίμαχης διακήρυξης. **Για τους λόγους αυτούς** Δέχεται την προσφυγή ανάκλησης και την υπέρ αυτής ασκηθείσα παρέμβαση. Ανακαλεί την 5/2024 Πράξη του Ζ' Κλιμακίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

[ΕΣ/ΤΜ.ΕΒΔΟΜΟ/1715/2023](#): Προμήθεια, εγκατάσταση, παραμετροποίηση και θέση σε παραγωγική λειτουργία ενός ολοκληρωμένου συστήματος κυβερνοασφάλειας (...) Με τα δεδομένα αυτά, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι: α) το αντικείμενο της ελεγχόμενης σύμβασης που συνίσταται στην προμήθεια, εγκατάσταση, παραμετροποίηση και θέση σε παραγωγική λειτουργία ενός ολοκληρωμένου συστήματος κυβερνοασφάλειας, καθώς και στην αναβάθμιση των δυνατοτήτων δικτύου για τις ανάγκες του Δήμου Αθηναίων, εμπεριέχεται στις δράσεις των άρθρων 2.10 και 2.8 της αναφερόμενης στο υποβληθέν για έλεγχο σχέδιο σύμβασης Α.Π. ... προγραμματικής σύμβασης που αφορούν στην «αναβάθμιση υποδομής κυβερνοασφάλειας του Δήμου Αθηναίων σε επίπεδο υλικού, λογισμικού και αρχιτεκτονικής» και στη «διάθεση, συντήρηση, επισκευή, και αναβάθμιση του μηχανογραφικού εξοπλισμού για την κάλυψη των αναγκών του Δήμου Αθηναίων», αντιστοίχως, β) η σύναψη της προγραμματικής αυτής σύμβασης έχει κριθεί νόμιμη με την 388/2023 πράξη του Ζ' Κλιμακίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, γ) τόσο η διάρκεια της ως άνω προγραμματικής σύμβασης που ανέρχεται σε 24 μήνες από την υπογραφή της, όσο και ο προϋπολογισμός των δράσεων 2.8 και 2.10 αυτής (συνολικά 1.800.000,00 ευρώ πλέον ΦΠΑ) καλύπτουν τη διάρκεια της ελεγχόμενης σύμβασης (8 μήνες από την υπογραφή της) και τον προϋπολογισμό αυτής (1.315.000,00 ευρώ πλέον ΦΠΑ), αντιστοίχως, και δ) έχει ήδη εκδοθεί για την υλοποίηση της ως άνω προγραμματικής σύμβασης η 173539/12.6.2023 σχετική απόφαση ανάληψης υποχρέωσης. Με βάση τα ανωτέρω και σύμφωνα με όσα έγιναν δεκτά στις σκέψεις 5 έως 7, το Δικαστήριο κρίνει περαιτέρω ότι νομίμως εντάχθηκε η ελεγχόμενη σύμβαση στο αντικείμενο της ως άνω προγραμματικής σύμβασης, έστω και αν αυτή συνήφθη μετά τη δημοπράτηση της ελεγχόμενης σύμβασης, καθόσον με τον τρόπο αυτό επιλύεται το ζήτημα της εξασφάλισης της χρηματοδότησης της τελευταίας που ανέκυψε λόγω της λήξης της διάρκειας στις 30.9.2023 της προβλεφθείσας στη οικεία διακήρυξη Α.Π. ... προγραμματικής σύμβασης (...), και ότι τεκμηριώνεται επαρκώς η ύπαρξη βεβαίας και εξασφαλισμένης χρηματοδότησης για την εκτέλεση της ελεγχόμενης σύμβασης, χωρίς τούτο να αναιρείται από το γεγονός ότι η ως άνω Α.Π. ... προγραμματική σύμβαση δεν αναφερόταν στη διακήρυξη και στα έγγραφα της ελεγχόμενης σύμβασης. Κατά συνέπεια, όπως βασίμως προβάλλεται με την υπό κρίση προσφυγή, δεν συντρέχει ο διαπιστούμενος με την προσβαλλόμενη πράξη διακωλυτικός της υπογραφής της ελεγχόμενης σύμβασης λόγος. **Για τους λόγους αυτούς** Δέχεται την από 18.10.2023 (ΑΒΔ ...) προσφυγή ανάκλησης της ανώνυμης αναπτυξιακής εταιρείας Ο.Τ.Α. με την επωνυμία «...» και τον διακριτικό τίτλο «...Α.Ε.». Ανακαλεί την 33/2023 πράξη της Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου στην Υπηρεσία Επιτρόπου ΟΤΑ ΙΙΙ στον Δήμο Αθηναίων.

[ΕΣ/ΤΜ.ΕΒΔΟΜΟ/1718/2023](#): Παροχή τεχνικής και διοικητικής υποστήριξης στο Τμήμα Τεχνικών Υπηρεσιών του προσφεύγοντος για την ωρίμανση των διαδικασιών αναβάθμισης των κτηριακών του εγκαταστάσεων(...) Με τα δεδομένα αυτά και σύμφωνα με όσα έγιναν δεκτά στη μείζονα σκέψη της παρούσας, το Δικαστήριο κρίνει ότι το 1/4.7.2023 πρακτικό της Επιτροπής του Διαγωνισμού δεν έχει αιτιολογηθεί πλήρως και ειδικώς. Συγκεκριμένα, δεν παρατίθενται σε αυτό τα κατ' ιδίαν χαρακτηριστικά της υποβληθείσας μοναδικής τεχνικής προσφοράς, ενόψει των οποίων εξήχθη το συμπέρασμα ότι η προσφορά καλύπτει το βαθμολογούμενο κριτήριο και, συνεπώς, λαμβάνει την απονεμηθείσα βαθμολογία. Εξάλλου, το γεγονός ότι η τεχνική προσφορά της μοναδικής συμμετέχουσας και ήδη αναδόχου ένωσης βαθμολογήθηκε ως προς τα επιμέρους κριτήρια με 100, το οποίο υποδηλώνει ότι καλύπτει ακριβώς τις αντίστοιχες τεχνικές προδιαγραφές, δεν καθιστά άνευ ετέρου αιτιολογημένη την τεθείσα βαθμολογία, καθόσον και στην περίπτωση αυτή, πρέπει να μπορεί να επαληθευθεί ότι κάθε επιμέρους κριτήριο καλύπτει πράγματι τις αντίστοιχες απαιτήσεις της διακήρυξης, με παραπομπή σε συγκεκριμένα στοιχεία και στα κατ' ιδίαν χαρακτηριστικά της χωρίς να διαπιστώνονται αποκλίσεις από τα σχετικώς προβλεφθέντα στη διακήρυξη με σκοπό, προεχόντως, τη δυνατότητα σύγκρισής τους Περαιτέρω, ωστόσο, το Δικαστήριο κρίνει ότι η διαπιστωθείσα από την Επίτροπο ελλείπουσα αιτιολογία της βαθμολογίας της τεχνικής προσφοράς της αναδόχου ένωσης έχει, σε κάθε περίπτωση, συμπληρωθεί με το ενσωματωθέν στο δικόγραφο της κρινόμενης προσφυγής 3/3.11.2023 Πρακτικό που κατήρτισε η Επιτροπή του Διαγωνισμού. Στο έγγραφο αυτό αιτιολογείται επαρκώς η βαθμολόγηση κάθε επιμέρους κριτηρίου, με σαφή και ειδική λεκτική διατύπωση και τεκμηρίωση, κατά παραπομπή στα συγκεκριμένα στοιχεία της τεχνικής προσφοράς και σε αντιστοιχία προς τα προβλεπόμενα και απαιτούμενα από τη διακήρυξη. Με τον τρόπο αυτό καθίσταται επαληθεύσιμο ότι η προσφορά ανταποκρίνεται στις οριζόμενες τεχνικές προδιαγραφές, κατά τα βασίμως υποστηριζόμενα με την κρινόμενη προσφυγή. Εξάλλου, με την από 6.11.2023 απόφαση του Πρυτανικού Συμβουλίου του προσφεύγοντος (6^η Συνεδρίαση, 1^ο θέμα) εγκρίθηκε το ανωτέρω συμπληρωματικό Πρακτικό. **Για τους λόγους αυτούς**. Δέχεται την από 6.11.2023 (ΑΒΔ ...) προσφυγή ανάκλησης του νπδδ με την επωνυμία «... ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ...». Ανακαλεί την 8/2023 Πράξη της Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου στην 3^η Υπηρεσία Επιτρόπου «Τομέα Παιδείας».

Αυτοδιοίκηση

[Επιστροφή στα περιεχόμενα](#)

[ΥΠ.ΕΣ/61037/2024](#)-28.08.2024:

Υποβολή των σχεδίων προϋπολογισμού έτους 2025 των φορέων του υποτομέα των ΟΤΑ στις βάσεις δεδομένων του Υπουργείου Εσωτερικών. ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 34/2024 - ΑΔΑ:ΡΡΨΣ46ΜΤΛ6-ΗΧ3

Σκοπός της παρούσας εγκυκλίου είναι η παροχή οδηγιών αναφορικά με τη διαδικασία υποβολής των σχεδίων προϋπολογισμού έτους 2025 των δήμων, των περιφερειών και των λοιπών νομικών προσώπων του υποτομέα των ΟΤΑ στον Κόμβο Διαλειτουργικότητας (Κόμβος) και στον Ειδικό Διαδικτυακό Τόπο (ΕΔΤ) του Υπουργείου Εσωτερικών, προκειμένου το Παρατηρητήριο Οικονομικής Αυτοτέλειας των ΟΤΑ (Παρατηρητήριο) να παράσχει γνώμη επί αυτών, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 77 και 78 του [Ν.4172/2013](#). Στο παράρτημα Α της παρούσας παρατίθεται πίνακας υπόχρεων φορέων για την εφαρμογή των διαλαμβανόμενων σε αυτήν οδηγιών. Τα σχέδια προϋπολογισμού θα υποβληθούν με ευθύνη των Προϊσταμένων Οικονομικών Υπηρεσιών (ΠΟΥ). Η ευθύνη των στατιστικών ανταποκριτών περιορίζεται αποκλειστικά στην ανάρτηση των εγκεκριμένων από τον ΠΟΥ αρχείων.

ΠΑΡΕΧΟΝΤΑΙ ΟΔΗΓΙΕΣ.

[60824/2024](#)-ΦΕΚ:4958/Β/29.08.2024:

Καθορισμός δεδομένων του Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜ-ΔΗΣ) του [Ν.4412/2016](#) που θα διατίθενται στον Κόμβο Παρακολούθησης Επιδόσεων Τοπικής Αυτοδιοίκησης του [Ν.5056/2023](#).

[ΥΠ.ΕΣ/61464/2024](#)-30.08.2024:

Μετακίνηση αιρετών των Δήμων εντός και εκτός χώρας. ΑΔΑ:9Ο8Η46ΜΤΛ6-ΖΝΩ

Με την παρούσα εγκύκλιο, διευκρινίζεται η διαδικασία που απαιτείται για τη μετακίνηση των αιρετών των δήμων, για την εκτέλεση υπηρεσίας, χωρίς να υπεισέρχεται σε θέματα οικονομικής διαχείρισης (πχ διαδικασία ανάληψης υποχρέωσης- ενταλματοποίησης- πληρωμής για κάθε δαπάνη μετακίνησης, πράξεις που ρυθμίζονται από τη νομοθεσία περί δημοσίου λογιστικού). Στην έννοια της «εκτέλεσης υπηρεσίας» περιλαμβάνεται η μετακίνηση για συμμετοχή σε ημερίδες, συνέδρια ή σεμινάρια, υπό την προϋπόθεση ότι το αντικείμενό τους εμπίπτει στο πεδίο αρμοδιοτήτων του δήμου και του μετακινούμενου αιρετού. Συνεπώς, εφιστάται η προσοχή αναφορικά με την, κατά περίπτωση, έγκριση σχετικών αιτημάτων. Επισημαίνεται ότι η δυνατότητα μετακίνησης αιρετών που ρητά προβλέπεται στην κείμενη νομοθεσία αφορά σε δημάρχους, αντιδημάρχους και δημοτικούς συμβούλους. Ως εκ τούτου, δεν τίθεται ζήτημα εφαρμογής του συνόλου της νομοθεσίας και των οδηγιών που περιλαμβάνονται στην παρούσα για αιρετούς συμβούλους δημοτικών κοινοτήτων ή προέδρους δημοτικών κοινοτήτων.

ΠΑΡΕΧΟΝΤΑΙ ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΕΙΣ.

Φορολογικά

[Α.1135/2024](#)-ΦΕΚ:4741/Β/16.08.2024:

Παράταση των προθεσμιών εκπλήρωσης των δηλωτικών φορολογικών υποχρεώσεων, ΦΠΑ, τελών και λοιπών έμμεσων φόρων, παρακρατούμενων φόρων, φορολογιών κεφαλαίου για τους υποκείμενους στον φόρο που έχουν την έδρα ή υποκατάστημα της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας ή την κατοικία τους στις περιοχές της Περιφέρειας Αττικής που επλήγησαν από πυρκαγιές της 11ης και 12ης Αυγούστου 2024.

[Α.1136/2024](#)-ΦΕΚ:4742/Β/16.08.2024:

Τροποποίηση της υπό στοιχείο [Α.1134/2024](#) απόφασης Υφυπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών «Παράταση καταβολής και αναστολή είσπραξης βεβαιωμένων οφειλών φυσικών και νομικών προσώπων που επλήγησαν από τις πυρκαγιές που εκδηλώθηκαν από τις 11 έως τις 12 Αυγούστου 2024 σε περιοχές της Περιφέρειας Αττικής» (Β'4738).

[Ε.2056/2024](#)-01.08.2024:

Διευκρινίσεις ως προς τη δυνατότητα απαλλαγής από τον ειδικό φόρο στις διαφημίσεις των δημοσίων (κρατικών) υπηρεσιών που προβάλλονται από την τηλεόραση. ΑΔΑ:ΡΗ5Ε46ΜΠ3Ζ-6Β9

Με την παρούσα διευκρινίζεται ότι απαλλάσσονται από τον ειδικό φόρο επί των τηλεοπτικών διαφημιστικών μηνυμάτων οι διαφημίσεις των δημοσίων (κρατικών) υπηρεσιών που προβάλλονται από την τηλεόραση ειδικά όταν μεσολαβεί διαφημιστής.

[Α.1132/2024](#)-ΦΕΚ:4904/Β/27.08.2024:

Τροποποίηση της υπό στοιχείο [Α.1109/2022](#) κοινής απόφασης του Υφυπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων «Διαδικασίες, όροι και προϋποθέσεις έκδοσης άδειας λειτουργίας των πλωτών μέσων, ως μέσων αποθήκευσης, διακίνησης και εφοδιασμού, κατά περίπτωση, ενεργειακών προϊόντων» (Β' 4318).

[ΔΙΟΙΚ. Α.Α.Δ.Ε. 0001194 ΕΞ 2024](#)-08.08.2024:

Εξαιρετικά επείγον - Νέα διαδικασία ενημέρωσης της ΑΑΔΕ από Δήμους και Περιφέρειες για δέσμευση και αποδέσμευση χορήγησης του αποδεικτικού ενημερότητας.

Έκδοση της απόφασης [Α.1127/2024](#) (Β'4598/7.8.2024), με την οποία καθορίστηκε η σχετική ψηφιακή διαδικασία ενημέρωσης της ΑΑΔΕ από Δήμους και Περιφέρειες. (...) Στην κατεύθυνση της συλλογικής προσπάθειας ψηφιοποίησης των υπηρεσιών και λειτουργιών της Δημόσιας Διοίκησης, παρακαλούμε να ενημερώσετε τους Δήμους και τις Περιφέρειες για την έγκαιρη ενσωμάτωση της διαδικασίας σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας ([Ν.5104/2024](#)), καθώς από τις **2/9/2024** δεν θα είναι εφικτή δέσμευση ενημερότητας με την υφιστάμενη χειρόγραφη διαδικασία.

[Α.1137/2024](#)-ΦΕΚ:4944/Β/29.08.2024:

Τροποποίηση της υπό στοιχείο [Α.1135/2024](#) (Β' 4741) απόφασης περί παράτασης των προθεσμιών εκπλήρωσης των δηλωτικών φορολογικών υποχρεώσεων, ΦΠΑ, τελών και λοιπών έμμεσων φόρων, παρακρατούμενων φόρων, φορολογιών κεφαλαίου για τους υποκείμενους στον φόρο που έχουν την έδρα ή υποκατάστημα της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας ή την κατοικία τους στις περιοχές της Περιφέρειας Αττικής που επλήγησαν από πυρκαγιές της 11ης έως και 13ης Αυγούστου 2024.

Εργατικά - Ασφαλιστικά

1161043/2024-22.08.2024:

«Ρύθμιση και αναστολή Τρεχουσών και Καθυστερούμενων ασφαλιστικών εισφορών για πληγέντες από τις πυρκαγιές που εκδηλώθηκαν από την 11η έως την 13η Αυγούστου 2024 στην Περιφέρεια Αττικής»

Έκδοση της [Α15/Δ'42878/2024](#). (...) Στα πλαίσια στήριξης, ανακούφισης και διευκόλυνσης των επιχειρήσεων, εργοδοτών ή μη μισθωτών ασφαλισμένων, ενεργοποιούνται σχετικές πάγιες διατάξεις, σύμφωνα με τις οποίες μπορεί να αναστέλλεται η καταβολή των τρεχουσών ασφαλιστικών εισφορών και να ρυθμίζονται οι καθυστερούμενες κάθε είδους ασφαλιστικές εισφορές επιχειρήσεων, εργοδοτών και μη μισθωτών ασφαλισμένων, που διατηρούν επαγγελματική εγκατάσταση ή ασκούν δραστηριότητα σε πληγείσες από θεομηνίες ή άλλες φυσικές καταστροφές.

ΠΑΡΕΧΟΝΤΑΙ ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΕΙΣ – ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ [Α15/Δ'42878/2024](#)-ΦΕΚ:4746/Β/19.08.2024.

Ανθρώπινο Δυναμικό

[ΔΙΔΑΔ/Φ.64/259/οικ.14815/2024](#)-19.08.2024:

Δημοσίευση Προτύπου Κώδικα Δεοντολογίας Εσωτερικών Ελεγκτών. ΑΔΑ:ΡΥΦ146ΜΤΛ6-Ψ39

(...) Βάσει των ανωτέρω διατάξεων, οι αποδέκτες της παρούσας, παρακαλούνται να αναρτήσουν τον Πρότυπο Κώδικα Δεοντολογίας Εσωτερικών Ελεγκτών στον ιστότοπο του φορέα τους, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παρ. 1 του άρθρου 5 της ως άνω απόφασης και να την κοινοποιήσουν, με κάθε πρόσφορο τρόπο, στους φορείς και στους υπαλλήλους που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των σχετικών ρυθμίσεων.

ΒΛΕΠΕ ΚΑΙ ΤΗΝ: [ΔΙΔΑΔ/Φ.64/1208/οικ.13890/2024](#).

[23152/2024](#)-ΦΕΚ:4837/Β/21.08.2024:

Έγκριση της απόφασης καθορισμού των ποσοτικών στόχων των οργανικών μονάδων της Ε.Ε.Ε.Π., σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 59, περί συστήματος κινήτρων και ανταμοιβής, του [Ν.5043/2023](#) (Α' 91), έτους 2023.

[23157/2024](#)-ΦΕΚ:4837/Β/21.08.2024:

Έγκριση της απόφασης εξειδίκευσης της μεθόδου και του συστήματος αξιολόγησης της απόδοσης, του ύψους, του χρόνου και του τρόπου καταβολής του κινήτρου επίτευξης στόχων και ανταμοιβής, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 59, περί συστήματος κινήτρων και ανταμοιβής, του [Ν.5043/2023](#) (Α' 91), έτους 2023.

[ΝΣΚ/65/2023](#): ΑΔΕΙΑ ΑΝΑΤΡΟΦΗΣ ΤΕΚΝΟΥ:

Ερωτάται: α) Εάν δημόσιος υπάλληλος, ο οποίος είναι πατέρας τέκνου γεννημένου εκτός γάμου, το οποίο ναι μεν έχει αναγνωρίσει αλλά δεν υπάρχει ειδική συμφωνία με τη μητέρα του τέκνου για την άσκηση και κατανομή της γονικής μέριμνας, δικαιούται να λάβει την προβλεπόμενη στη διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 53 του Κώδικα Δημοσίων Υπαλλήλων άδεια για την ανατροφή του τέκνου ή εάν για τη χορήγησή της θα πρέπει να εξεταστούν άλλες προϋποθέσεις, όπως το εάν συνοικεί με το τέκνο και β) εάν δημόσιος υπάλληλος, που έχει την ιδιότητα του μονογονέα και λόγω της ιδιότητας αυτής δικαιούται προσαύξηση σε συγκεκριμένες διευκολύνσεις που προβλέπονται στον Κώδικα Δημοσίων Υπαλλήλων (άρθρο 53 παρ. 5 και παρ. 8), χάνει την ιδιότητα αυτή σε περίπτωση τέλεσης γάμου και δεν δικαιούται πλέον τις προβλεπόμενες προσαυξήσεις. (...) α) Προκειμένου να χορηγηθεί η προβλεπόμενη στη διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 53 του [Ν.3528/2007](#) άδεια εννέα (9) μηνών για την ανατροφή του τέκνου σε δημόσιο υπάλληλο, ο οποίος είναι πατέρας τέκνου γεννημένου εκτός γάμου, το οποίο ναι μεν έχει αναγνωρίσει αλλά δεν υπάρχει ειδική συμφωνία με τη μητέρα του τέκνου για την άσκηση και κατανομή της γονικής μέριμνας, θα πρέπει να εξεταστεί από την αρμόδια υπηρεσία εάν ο υπάλληλος ασκεί εν τοις πράγμασι την επιμέλεια του τέκνου και ιδίως αν κατοικεί μαζί με αυτό, τηρουμένων και των προϋποθέσεων της παρ. 3 του ως άνω άρθρου (ομόφωνα). β) Υπάλληλος, που έχει την ιδιότητα του μονογονέα και λόγω της ιδιότητας αυτής δικαιούται προσαύξηση σε συγκεκριμένες διευκολύνσεις, που προβλέπονται στο [Ν.3528/2007](#) (άρθρο 53 παρ. 5 και παρ. 8), δεν χάνει την ιδιότητα αυτή σε περίπτωση τέλεσης γάμου εφόσον εξακολουθεί να ασκεί αποκλειστικά την επιμέλεια του ανηλίκου τέκνου μαζί με το οποίο αυτός κατοικεί, και κατά συνέπεια ο υπάλληλος αυτός συνεχίζει να δικαιούται τις προβλεπόμενες στο νόμο προσαυξήσεις (ομόφωνα).

Διάφορα

ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ:

[ΔΙΔΑΔ/Φ.64/1219/οικ.14616/2024](#)-ΦΕΚ:4810/Β/20.08.2024:

Τροποποίηση της υπό στοιχεία [ΔΙΔΑΔ/Φ.64/989/οικ.6510/2023](#) απόφασης «Ρυθμίσεις ειδικότερων θεμάτων λειτουργίας και διαχείρισης Μητρώου Συμβούλων Ακεραιότητας» (Β' 2474).

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ:

[1316/2024](#)-ΦΕΚ:4763/Β/20.08.2024:

Ημιαυτόνομη διαβίωση σε διαμερίσματα ατόμων δεκαπέντε ετών και άνω που διαβιούν σε Μονάδες Παιδικής Προστασίας και Φροντίδας.

[1301/2024](#)-ΦΕΚ:4766/Β/20.08.2024:

Καθορισμός των όρων και των προϋποθέσεων υλοποίησης του προγράμματος με τίτλο «Στέγαση και Εργασία για τους αστέγους».

ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ - ΑΣΥΛΟ:

[199769/2024](#)-ΦΕΚ:4817/Β/21.08.2024:

Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου των Προγραμμάτων των Ταμείων Μετανάστευσης και Εσωτερικών Υποθέσεων (ΤΑΜΕΥ) (Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης ΤΑΜΕ, Ταμείο Εσωτερικής Ασφαλείας ΤΕΑ και Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική Θεωρήσεων ΜΔΣΘ) για την προγραμματική περίοδο 2021-2027.

ΑΝΑΠΤΥΞΗ - ΕΜΠΟΡΙΟ:

[65162/2024](#)-ΦΕΚ:4903/Β/27.08.2024:

Περιστολή φαινομένων αθέμιτης κερδοφορίας. Καθορισμός της διαδικασίας ελέγχου και της επιβολής κυρώσεων των παρ. 4 και 5 του άρθρου 54 του [Ν.5045/2023](#) (Α' 136), κλιμάκωση των προστίμων, εξειδίκευση των κατηγοριών των αγαθών που είναι απαραίτητα για τη διατροφή και τη διαβίωση των καταναλωτών και άλλες λεπτομέρειες που αφορούν στην εφαρμογή του ιδίου άρθρου - Τροποποίηση της υπ' αρ. [72820/2023](#) απόφασης του Υπουργού Ανάπτυξης (Β' 5058).